

Modelaanvraagformulier Vangnetuitkering Participatiewet over 2017

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Gemeenten die een tekort hebben kunnen onder voorwaarden in aanmerking komen voor een vangnetuitkering. De voorwaarden zijn niet ieder jaar hetzelfde, kijk daarom op de website: www.toetsingscommissievp.nl. Op deze website kunt u ook meer informatie vinden over de aanvraagprocedure en de deadline voor het indienen van een complete aanvraag voor 15 augustus 2018.

Een verzoek Vangnetuitkering Participatiewet over 2017 kan uitsluitend via dit door de minister vastgestelde aanvraagformulier worden ingediend. Onderaan dit formulier staat meer achtergrondinformatie bij dit formulier, o.a. over de aanvraagprocedure, de wet- en regelgeving, de relatie met jaarcijfers (SiSa verantwoording) en de ondersteuning vanuit Divosa.

Dit formulier bestaat uit twee gedeelten:

1. De verklaring van het college en de toelichting op de verklaring
2. De instemming van de gemeenteraad

Bij gedeelte 1 (verklaring college) kiest u tussen 1a of 1b:

- 1a: uw gemeente is zowel over 2015 als over 2016 geen vangnetuitkering verleend.
- 1b: uw gemeente is over 2015 en/of over 2016 wel een vangnetuitkering verleend.

Zowel 1a als 1b bestaat uit vier onderdelen: A, B, C en D. Het gaat om de verklaring van het college (onderdeel D) en een toelichting van het college op deze verklaring. Deze toelichting gebeurt aan de hand van drie vragen (onderdelen A, B en C). Na iedere vraag volgt een tekstveld om het antwoord in te voegen. U kunt hierin tekst en eventueel tabellen of grafieken invoegen. Hierin kan ook worden aangegeven op welke brondocumenten, die eventueel in de gemeenteraad zijn besproken, de aanvraag is gebaseerd. U kunt geen bijlagen toevoegen aan deze aanvraag.

Het formulier gaat door op de volgende bladzijde.

1a. Verklaring college bij eerste verzoek

Indien uw gemeente zowel over 2015 als over 2016 geen vangnetuitkering is verleend, vult u 1a in en laat u 1b leeg. 1a bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Uitgevoerde maatregelen om het tekort te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening

Het college van de tekortgemeente verklaart dat zij maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen en geeft daarop een toelichting door het invullen van de onderdelen A, B en C. Bij D volgt ondertekening door het college van de gemeente. Alle onderdelen moeten worden ingevuld. Bij A, B, en C moet de 'hoofdvraag' (de vet gedrukte zin) worden beantwoord. De subvragen (de bullets direct onder de vraag) zijn suggesties voor gemeenten waar bij de beantwoording op in kan worden gegaan. Deze zijn dus facultatief. De vragen B en C staan toegelicht in een tekstbox.

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Geef in onderstaand tekstveld een analyse van de oorzaken van het tekort.

- Kunt u de omvang van het tekort betrekken bij uw analyse?
- Kunt u aangeven op welke moment het college heeft gesignaleerd dat een tekort zal ontstaan?
- Wilt u in uw analyse van de oorzaken de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed? De analyse betreft dus vooral de ontwikkelingen in de uitgaven van de gemeente.
- U kunt hierbij gebruik maken van de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten 2017ⁱ en/of de Benchmark van Divosaⁱⁱ.

Tekstveld voor antwoord gemeente

B. Uitgevoerde maatregelen om het tekort te reduceren

Omschrijf in onderstaand tekstveld welke maatregelen zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan het reduceren van dit tekort.

- Geef waar mogelijk en voor zover relevant de relatie tussen oorzaken en maatregelen.
- U kunt in uw antwoord verwijzen naar eerder genomen maatregelen. Indien mogelijk kunt u de effecten van eerder genomen maatregelen betrekken bij de maatregelen die u nu treft.
- U kunt in uw antwoord onderscheid maken tussen maatregelen genomen in 2017-2018 en maatregelen uit eerdere jaren.

- U kunt hierbij ook de maatregelen aangeven die in het kader van de aanpak van uw arbeidsmarktregio worden gedaan.
- U kunt bij het noemen van de maatregelen ook de samenhang met andere maatregelen of effecten in het sociale domein benoemen.

Toelichting bij B

- De maatregelen kunnen worden getroffen vanaf het moment dat het tekort bekend is of dat men vanuit een prognose het tekort ziet aankomen, tot uiterlijk de datum van inlevering van het verzoek (15 augustus 2018).
- Er zijn meerdere factoren die een invloed hebben op de ontwikkeling van het tekort. Om die reden wordt gesproken van een *bijdrage* aan de reductie van het tekort.

Tekstveld voor antwoord gemeente

C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen

Omschrijf in onderstaand tekstveld het beoogde effect van de genoemde maatregelen, die een bijdrage leveren aan het reduceren van het tekort. Hierbij gaat het dus om een indicatie.

- U kunt een inschatting van het beoogde effect kwantitatief uitdrukken en als dat niet mogelijk is kunt u het beoogde effect kwalitatief uitdrukken. Onder kwantificering wordt verstaan: de beoogde opbrengst in minder uitkeringen respectievelijk in het beoogde besparingsbedrag.
- U kunt de beoogde effecten presenteren per maatregel of als dat niet mogelijk is voor meerdere maatregelen gezamenlijk.

Toelichting bij C

- De toetsingscommissie geeft geen oordeel over de mate van effectiviteit van de maatregelen. De toetsingscommissie beoordeelt of een antwoord wordt gegeven op de hoofdvraag (vet gedrukt).
- Bij deze vraag wordt verwacht dat het college inzichtelijk maakt dat het maatregelen treft waarmee het college beoogt/verwacht dat deze bijdragen aan een reductie van het tekort.

Tekstveld voor antwoord gemeente

Klik of tik om tekst in te voeren.

D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente [zet hier de naam van uw gemeente] verklaart dat het voor 15 augustus 2018 de genoemde maatregelen heeft getroffen om te komen tot tekortreductie.

Datum: _____

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar:

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar:

1b. Verklaring college bij een volgend verzoek

Indien uw gemeente over 2015 en/of over 2016 een vangnetuitkering is verleend, vult u 1b in en laat u 1a leeg. 1b bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Uitgevoerde *interne en externe* maatregelen om het tekort verder te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening

Het college van de tekortgemeente verklaart dat zij interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot verdere tekortreductie te komen en geeft daarop een toelichting door het invullen van de onderdelen A, B en C. Bij D volgt ondertekening door het college van de gemeente. Alle onderdelen moeten worden ingevuld. Bij A, B, en C moet de 'hoofdvraag' (de vet gedrukte zin) worden beantwoord. De subvragen (de bullets direct onder de vraag) zijn suggesties voor gemeenten waar bij de beantwoording op in kan worden gegaan. Deze zijn dus facultatief. De vragen B en C staan toegelicht in een tekstbox.

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Geef in onderstaand tekstveld een analyse van de oorzaken van het tekort.

- Kunt u de omvang van het tekort betrekken bij uw analyse?
- Kunt u aangeven op welke moment het college heeft gesignaleerd dat (opnieuw) een tekort zou ontstaan?
- Wilt u in uw analyse van de oorzaken de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed? De analyse betreft dus vooral de ontwikkelingen in de uitgaven van de gemeente.
- U kunt hierbij gebruik maken van de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten 2017ⁱ en/of de Benchmark van Divosaⁱⁱ.
- De mate van effectiviteit van maatregelen uit voorgaande jaren, kan eveneens van invloed zijn op de omvang van het tekort. Kunt u hier in de analyse op ingaan?

Tekstveld voor antwoord gemeente

Analyse oorzaak

Binnen het werkgebied van het Werkplein is zoals ook op landelijk niveau in 2017 het aantal bijstandsgerechtigden gedaald. Echter er is ook een opwaarts effect op de bijstandsraming omdat een aantal mensen dat voorheen een beroep deed op de Wajong of de WSW nu zijn aangewezen zijn op bijstand.

Daarnaast is er de instroom van vluchtelingen die moeilijk toegang tot de arbeidsmarkt hebben. Twee andere aspecten die tevens een rol spelen zijn de flexibilisering van de arbeidsmarkt waardoor niet iedereen meer recht heeft op WW-uitkering en de oplopende AOW-leeftijd waardoor mensen langer in de bijstand blijven.

In 2017 zien we bij het Werkplein de eerste maanden een toename van het bestand algemene bijstand, daarna een afname. Ten opzichte van de stand per 31 december 2016 is er een daling van 110 dossiers. Ten opzichte van 2015 is er nog een toename van 176 dossiers (stand per 31 december 2015 aantal bijstandsdossiers 3955).

Gemeente	Bestand 2017	Bestand 2016	Vershil 2017 t.o.v. 2016	Vershil (%)
Etten-Leur	733	739	-6	-0,8%
Halderberge	461	465	-4	-0,9%
Moerdijk	504	521	-17	-3,3%
Roosendaal	1886	1944	-58	-3,0%
Rucphen	327	347	-20	-5,8%
Zundert	220	225	-5	-2,2%
Totaal	4131	4241	-110	-2,6%

Tabel: Aantal bijstandsgerechtigden per gemeente per 31 december

Naast de bovengenoemde oorzaken op landelijk niveau zijn er binnen het werkgebied van het Werkplein de volgende aspecten die een rol spelen.

1. De arbeidsmarktsituatie speelt een rol in het ontstane tekort. De regio Hart van West-Brabant kent een relatief kwetsbare arbeidsmarkt door een grote hoeveelheid laaggeschoolden en laaggeschoold werk. Laaggeschoolden vinden bij economische krimp vaak minder gemakkelijk ander werk en vervallen dus gauw in de bijstand. Verder is de regio met zijn ligging tussen Rotterdam en Antwerpen, in de logistieke sector sterk afhankelijk van conjunctuurbewegingen. De regio heeft qua (laaggeschoolde) werkgelegenheid daarnaast een paar flinke klappen te verduren gehad (bedrijfssluitingen van Philip Morris in oktober 2014 en Philips in november 2015).
2. Er is sprake grote allochtone gemeenschap in de regio en dan met name groepen die traditioneel een relatief groot beroep doen op de bijstand. Daarnaast vestigen zich (o.a. door tuinbouw) veel mensen uit Oost-Europa zich in de regio. Deze groep zorgt vaak niet direct voor een verhoogd aantal bijstandsuitkeringen, maar wel indirect door verdringing op de arbeidsmarkt voor laaggeschoold werk.
3. Statushouders: In 2017 zijn 152 statushouders (dossiers) ingestroomd. Statushouders kunnen een beroep doen op de bijstand vanaf het moment dat ze een verblijfsvergunning krijgen. De verwachting is dat het aantal uitkeringsgerechtigde statushouders nog verder zal toenemen.
4. Jongeren tot 27 jaar: De landelijke stijging van het aantal jongeren met een bijstandsuitkering als gevolg van het gewijzigde overheidsbeleid is ook binnen het werkgebied van het Werkplein zichtbaar. Het aantal jongeren tot 27 jaar met een uitkering in 2017 is 397. Een daling ten opzichte van 2016 (477) maar nog steeds een substantiële toename ten opzichte van 2015 (226).
5. Ouderen boven 65 jaar: Ook de in de landelijke cijfers aangegeven wijziging van de AOW-gerechtigde leeftijd is terug te zien in de cijfers van het Werkplein. Door het aantal ouderen in uitkering is het bestand met ongeveer 100 uitkeringsgerechtigden hoger.

Het Ministerie adviseert om bij de analyse ook gebruik te maken van de rekentool Verdeelmodel bijstandsbudgetten 2017. Aan de hand van het Verdeelmodel 2017 wordt voor iedere gemeente een budgetaandeel bepaald voor het inkomensdeel van de Participatiewet. Voor de verdeling 2017 is de peildatum 31 december 2015. Uit de rekentool Verdeelmodel 2017 blijkt dat alle 6 gemeenten van het Werkplein in 2015 minder uitkeringen realiseren dan dit Verdeelmodel voorspelt (zie onderstaande tabel). Ook is het aantal uitkeringen op 31 december 2017 bij 5 van de 6 gemeenten minder dan voorspeld per 31 december 2015. Desondanks realiseren een aantal gemeenten toch een tekort in 2017.

Gemeente	Werkelijk aantal huishoudens in bijstand op 31 dec 2015	Voorspeld aantal huishoudens in bijstand op 31 dec 2015	Verschil in aantal huishoudens	Werkelijk aantal huishoudens in bijstand op 31 dec 2017
Etten-Leur	726	747	-21	733
Halderberge	464	527	-63	461
Moerdijk	464	468	-4	504
Roosendaal	1835	2119	-284	1886
Rucphen	322	358	-36	327
Zundert	187	231	-44	220

Het budgetaandeel van een gemeente wordt bepaald aan de hand van de voorspelde aantallen huishoudens. Indien de werkelijke aantallen hoger zijn, dan kan dit de oorzaak zijn van uitgaven die het budget overstijgen. Uit de rekentool blijkt dat dit bij alle 6 werkpleingemeenten speelt voor inwoners met een Syrische afkomst. Het werkelijk aantal huishoudens met een Syrische afkomst is hoger dan voorspeld. Deze afwijkingen dragen bij aan het tekort bij een aantal gemeenten.

Aantallen uitkeringsdossiers gemeente Moerdijk:

	Totaal
Januari	531
Februari	524
Maart	517
April	519
Mei	516
Juni	516
Juli	516
Augustus	515
September	508
Oktober	505
November	501
December	504

Aantallen uitstroom uitkeringsdossiers.

	Totaal
Januari	23
Februari	14
Maart	18
April	9
Mei	11
Juni	16
Juli	11
Augustus	14
September	10
Oktober	17
November	13
December	8

B. Uitgevoerde maatregelen om het tekort verder te reduceren

Omschrijf in onderstaand tekstveld welke (aanvullende) interne en externe maatregelen zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan verdere reductie van het tekort.

- Geef waar mogelijk en voor zover relevant de relatie tussen oorzaken en maatregelen.
- U kunt in uw antwoord verwijzen naar eerder genomen maatregelen. Indien mogelijk kunt u de effecten van eerder genomen maatregelen betrekken bij de maatregelen die u nu treft.
- U kunt in uw antwoord onderscheid maken tussen maatregelen genomen in 2017-2018 en maatregelen uit eerdere jaren.
- U kunt hierbij ook de maatregelen aangeven die in het kader van de aanpak van uw arbeidsmarktregio worden gedaan.
- U kunt bij het noemen van de maatregelen ook de samenhang met andere maatregelen of effecten in het sociale domein benoemen.

Toelichting bij B

- Indien uw gemeente over 2015 en/of 2016 een vangnetuitkering is verleend, is sprake van een aanhoudend tekort. Indien het college over 2017 aanspraak wenst te maken op een vangnetuitkering moet het college verklaren dat interne en externe maatregelen zijn genomen om tot verdere tekortreductie te komen.
- Voorbeelden van externe maatregelen zijn onder andere consultatie of gebruik maken van goede voorbeelden van andere gemeenten, gebruik maken van een kennisgroep of leercirkel, gebruik maken van de signalen op basis van benchmarking, advies van adviesbureau of maatregelen die na aanleiding daarvan zijn geformuleerd. Indien maatregelen tot stand komen zonder inbreng van externen worden zij als intern aangemerkt. Indien maatregelen met een duidelijk herkenbare inbreng van externen (dus personen of organisaties buiten de eigen gemeente) tot stand komen, worden ze als extern aangemerkt. Van het college wordt verwacht duidelijk aan te geven hoe externe inbreng leidde tot het nemen van bepaalde maatregelen. Omschrijf hoe een externe maatregel tot stand is gekomen, hieruit moet blijken dat het college actief extern consultatie heeft verricht om te komen tot deze externe maatregel.

- De maatregelen kunnen worden getroffen vanaf het moment dat het tekort bekend is of dat men vanuit een prognose het tekort ziet aankomen, tot uiterlijk voor de datum van inlevering van het verzoek (15 augustus 2018).
- Er zijn meerdere factoren die een invloed hebben op de ontwikkeling van het tekort. Om die reden wordt gesproken van een *bijdrage* aan de reductie van het tekort.

Tekstveld voor antwoord gemeente

In 2015 heeft besluitvorming plaatsgevonden over de notitie toekomst Werkplein HvWB (samenhang). Eén van de onderdelen hiervan was de notitie volumebeheersing en de prioritering van een aantal maatregelen gericht op uitstroom en een beperking van de uitgaven op het BUIG-budget.

In 2016 is een start gemaakt met de uitvoering van deze maatregelen. Daarnaast loopt het overkoepelende proces: de doorontwikkeling van de organisatie. Dit proces heeft gedurende 2015 en 2016 mede de uitvoeringswerkzaamheden bij het Hart van West-Brabant bepaald. In deze doorontwikkeling komen alle uitvoeringsaspecten van de processen werk en participatie, inkomen en inkomensondersteuning aan bod. In een gezamenlijk traject met TNO heeft het Werkplein de basis gelegd voor de doorontwikkeling van het Werkplein. Samen met TNO is een aantal sporen in gang gezet voor structurele organisatieverbeteringen. Dit traject is gestart in 2016 en loopt door in 2017. Het Werkplein werkt hierbij aan een verbindend verhaal voor werk en inkomen, functioneel meten (weten en meten wat het Werkplein doet, resultaatgerichtheid, bouwen goed dashboard en inrichten systemen) en professionalisering van de klantmanagers (methodisch werken).

Het Werkplein zal de hierboven ingezette koers standvastig doorzetten en is ervan overtuigd dat dit te zien zal zijn in de terugdringing van de aantallen uitkeringsgerechtigden.

Hieronder worden de maatregelen die o.a. behoren bij deze doorontwikkeling en de overige maatregelen die van invloed zijn op de tekortreductie kort geschetst.

- *Doorontwikkeling poortproces:*

Door uniformering van het poortproces en aandacht te besteden aan een goede diagnose kan instroom beperkt worden. Sinds mei 2016 is gestart met het digitale poortproces. Kandidaten melden zich via DigiD en doorlopen de primaire diagnose. Met dit proces kan het Werkplein snel een gevalideerde diagnose stellen van iemands mogelijkheden om te werken (of diegene zo aan de slag kan of juist nog een ondersteunings- of zorgbehoefte heeft). De kandidaat zelf krijgt bij de melding meteen te zien of hij in aanmerking komt voor bijstand of een andere uitkering en wat de volgende stappen zijn van de aanvraag. Uit deze eerste diagnose komt een inschatting als het gaat om de afstand naar de arbeidsmarkt. Er volgt daarna een gesprek waar onder andere ook wordt gekeken of de diagnose A, B of C juist is gesteld. Daarna komt een kandidaat bij een klantmanager werk waar de secundaire diagnose gestart kan worden. Dit is een verdieping. Dit poortproces zorgt voor betere diagnoses, die zowel de organisatie als de burger verder helpt. De tweede helft van 2017 is gebruikt om het poortproces verder te verbeteren en optimaliseren. Hierbij is gekeken naar de vraagstelling binnen het poortproces en de uiteindelijke diagnose. Resultaat is dat de kwaliteit van de diagnose nu goed aansluit bij de situatie van de kandidaat. Ook in 2018 is het poortproces een belangrijk speerpunt binnen onze organisatie.

- *Doorontwikkeling workshops naar training 'Op weg naar werk':*
Kandidaten uit doelgroep B volgen direct na melding voor de uitkering deze intensieve training. Hierbij wordt gewerkt aan de mindset van de kandidaten, het CV, motivatiebrief en presentatie. Gedurende de training is er intensief contact tussen de trainers en de werkgeversadviseurs van het WSP (werkgevers servicepunt). Indien een kandidaat uit doelgroep A door het WSP als niet volledig jobready wordt beoordeeld kan deze kandidaat alsnog het traject 'Op weg naar werk' ingaan. In 2017 zijn totaal 503 klanten aangemeld voor de training.
- *Doelgroepindeling:*
Alle klanten worden ingedeeld volgens de doelgroepen A, B en C. De klantmanagers werken per doelgroep. In verband met de stijging van het aantal jongeren en ouderen boven de 50 zijn er een aantal klantmanagers aangewezen om zich specifiek met deze (deel) groepen bezig houden. Door deze doelgroepindeling kunnen klantmanagers zich richten op een specifieke doelgroep met specifieke kenmerken en aanpak.
- *Ken je bestand:*
'Ken je bestand' is één van de prioriteiten uit de notitie volumebeheersing. Dit onderdeel bestaat uit verschillende acties waaronder trainingen aan klantmanagers in de uitvoering als Methodisch handelen, Vakmanschap Nieuwe Stijl en Zelfsturend Vermogen. Een goed poortproces met een methodische diagnose, nieuwe trainingen, een intensivering van werkgeversbenadering, themagericht fraudeonderzoek, nieuwe indeling in caseloads en het oproepen van alle klanten voor een gesprek met hun klantmanager. Denk hierbij ook aan speciale aanpak op het gebied van de indicatie Banenafpraak en de werkgeversbenadering.
- *Project Werk aan Werk/FIA:*
Deelnemers hebben wekelijks minimaal één contactmoment waarbij gezamenlijk wordt bepaald welke elementen aandacht behoeven op weg naar de arbeidsmarkt/uitkeringsonafhankelijkheid. Er zijn 3 pijlers onder dit project Werk aan Werk: individuele coaching, (groeps)activiteiten en samenwerking met werkgevers. Per 1 november 2017 is dit project overgegaan in Frequente Intensieve Aanpak (FIA). Binnen een periode van een jaar worden 300 kandidaten geactiveerd binnen de doelgroep B en 100 kandidaten vanuit doelgroep B worden ontwikkeld naar doelgroep A. Kandidaten worden intensief gesproken. Onder andere door de klantmanager, de werkgeversadviseur, kandidaten gaan op bedrijfsbezoek en volgen trainingen. In de periode november/december 2017 zijn voor de 42 mensen die reeds geactiveerd zijn, naast de activerende aanpak instrumenten ingezet als werkstages en leerwerktrajecten. Er zijn in deze periode 9 kandidaten volledig uitgestroomd naar een betaalde baan en 26 kandidaten ontwikkeld van B naar A.
- *Samenwerking met Stichting Kans/Kringloper:*
In 2016 heeft het Werkplein HvWB een overeenkomst met Stichting Kans/Kringloper gesloten. Er wordt arbeidstraining bij de Kans/Kringloper ingezet, met de focus op doelgroep C. Uitgangspunt is dat een klant een intensief traject volgt gericht op coaching, arbeidstraining en zelfredzaamheid om de positie op de participatieladder te verbeteren. In 2017 zijn 82 kandidaten aangemeld.

- *Project ontheffingen Roosendaal:*
In 2016 is gestart met dit project, er wordt gewerkt met een specifieke klantmanager die is begonnen met gesprekken met klanten uit de gemeente Roosendaal die tijdelijk of permanent zijn vrijgesteld van de arbeidsplicht. In 2017 zijn 283 ontheffingen herbeoordeeld. Over het gehele project genomen zijn er 527 klanten gescreend en gecategoriseerd. 35 klanten zijn gecategoriseerd in doelgroep A, 188 in doelgroep B en 304 in doelgroep C. Hiervan hebben 85 klanten een ontheffing gekregen.

- *Project screening Westrand Roosendaal:*
Bij dit project zijn 386 klanten ingedeeld naar doelgroep en bemiddeld naar werk, werk met ondersteuning of Werkplein Actief. In het kader van dit project zijn het eerste halfjaar 2017 38 klanten uitgestroomd waarvan 15 naar werk.

- *Leerwerktrajecten:*
Het Werkplein heeft voor de doelgroep B een overeenkomst met WVS-groep (sociale werkvoorziening) afgesloten met de mogelijkheid om leerwerktrajecten in te zetten. De doelstelling hiervan is dat de klanten ervaring op kunnen binnen alle sectoren van de WVS-groep, gerichte ondersteuning krijgen en daarmee de afstand tot de arbeidsmarkt verkleinen. In 2017 zijn 107 leerwerktrajecten gestart. In vergelijking met 2016 een stijging met 73 leerwerktrajecten.

- *Project screening Halderberge:*
Bij dit project zijn 155 klanten met als woonplaats Halderberge gescreend en gecategoriseerd naar doelgroep en bemiddeld naar werk, werk met ondersteuning of Werkplein Actief. In 2017 zijn alle kandidaten ingedeeld. In navolging hierop zitten 56 klanten in een vervoltraject en zijn 15 klanten uitgestroomd.

- *Project backoffice Etten-Leur:*
Bij de start van het Werkplein in 2015 bleek een groot deel van het bestand vanuit Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Rucphen en Zundert (nog) niet ingedeeld naar doelgroep. Er waren 1100 dossiers overgekomen zonder doelgroepindeling. In 2016 is een inhaalslag gemaakt en in 2017 is verder ingezet op de categorisering van deze groep. Dit project is in 2017 afgerond.

- *Jongerenaanpak:*
Er is speciale aandacht voor deze doelgroep in het kader van de Participatiewet en kwetsbare jongeren. Er is regelmatig overleg met verschillende praktijkscholen en VSO-scholen over leerlingen die wellicht in beeld kunnen komen bij het Werkplein voor inkomen en/of begeleiding naar werk. Jongeren zonder startkwalificatie worden door trajectbegeleiders van het RMC begeleid naar school om deze kwalificatie alsnog te halen. In 2017 is het School First project uitgevoerd voor het zittende bestand. Hierbij zijn uiteindelijk 110 jongeren uitgenodigd voor een bijeenkomst waarbij de terugkeer naar school voor het behalen van een startkwalificatie centraal stond. Wanneer dit niet mogelijk bleek te zijn, is er gekeken naar de mogelijkheden tot betaald werk. Dit heeft ertoe geleid dat 39 jongeren per september 2017 zijn uitgestroomd, waarvan 18 naar een opleiding, 16 naar werk en 4 met

reden overig. 71 jongeren zijn niet uitgestroomd onder andere vanwege persoonlijke omstandigheden.

Daarnaast is voor jongeren zonder startkwalificatie tot 23 jaar uit de gemeente Roosendaal of Halderberge 'Dynamo, make your move – project'. De jongeren volgen een workshop traject van vier weken gericht op het teruggaan naar school. Ook betaald werk komt aan bod. Doel is dat er zoveel mogelijk jongeren een startkwalificatie behalen en dus weer terug naar school gaan.

- *Extra inzet fraudepreventie:*

De extra inzet 2016 kende drie projecten, niet erkende kinderen, verdwenen debiteuren en de groep bijstandsgerechtigden die langer dan drie jaar een uitkering hebben en vrijwel geen beroep doen op voorzieningen in het kader van de bijzondere bijstand. Door deze extra inzet zijn in totaal 500 dossiers onderzocht. In 141 gevallen zijn de vaders van de kinderen achterhaald. Hiervoor is een verhaalsonderzoek opgestart. Van 110 debiteuren is het nieuwe adres gevonden, hiervoor is een invorderingstraject gestart.

Het derde project is in juni 2016 opgestart en ook afgerond. In 13 gevallen is de uitkering stopgezet.

Voor 2017 wordt gewerkt met 3 speerpunten: Niet-willers, screening (rode) aanvragen levensonderhoud (over deze dossiers is twijfel over het recht op uitkering) en klanten met partiële inkomsten.

Project "niet-willers": In 2016 is gestart met dit project en in 2017 voortgezet. Klanten die volharden in het niet meewerken aan re-integratie worden door klantmanagers werk en fraude preventiemedewerkers samen opgepakt. In 2017 zijn 38 uitkeringen stopgezet, in 3 gevallen is de aanvraag afgewezen en in 5 gevallen is de uitkering gewijzigd voortgezet.

Project "rode aanvragen": In 2017 is gestart met dit project. In 2017 zijn 348 aanvragen gescreend. In 94 gevallen is de aanvraag niet toegekend.

Project partiële inkomsten: In 2017 is gestart met dit project (controle van de groep klanten met parttime inkomsten). Samen met klantmanagers werk is onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om meer te werken en activering gericht op uitstroom. In 2017 zijn 5 uitkeringen stopgezet en 2 uitkeringen gewijzigd voortgezet.

- *Werkgeversservicepunt:*

Het Werkgeversservicepunt (WSP) bemiddelt A-kandidaten naar werk. In 2016 is gestart met het harmoniseren van de werkgeversdienstverlening en het opbouwen van de bezetting van het WSP. Diverse activiteiten worden ingezet om werkzoekenden (kandidaten) te bemiddelen naar werk. Denk hierbij aan speedmeets, verschillende evenementen en 'werkplein wordt uitzendplein'. In 2017 zijn door het WSP 482 plaatsingen gerealiseerd.

- *Indicatie baanafpraak:*

Het Werkplein werkt vanaf 1 mei 2016 met een "aangewezen" klantmanager specifiek voor de groep mensen met een gedeeltelijke arbeidsbeperking. Deze mensen kunnen in aanmerking komen voor een indicatie baanafpraak. Uit het aantal plaatsingen dat inmiddels is gerealiseerd kan de conclusie worden getrokken dat de aanpak succesvol is. In 2017 zijn 83 plaatsingen in een garantiebaan gerealiseerd.

- *Maatschappelijk participeren:*
De eerste helft van 2016 heeft het Werkplein in afstemming met de gemeenten een plan van aanpak 'maatschappelijk participeren in het Hart van West-Brabant' opgesteld. Deze eenduidige aanpak voor de zes bij het Werkplein aangesloten gemeenten zal specifiek ingezet worden voor doelgroep C. Er is hierbij niet direct sprake van uitstroom maar de kandidaten blijven wel actief en waar mogelijk vindt ontwikkeling van de klanten plaats.

- *Project statushouders:*
Omdat de stijging van het uitkeringsbestand ook in het Werkgebied van het Werkplein Hart van West Brabant gedeeltelijk voortkomt uit een substantiële toename van het aantal statushouders bereid het Werkplein een specifieke aanpak voor participatie en re-integratie van deze groep statushouders voor. Een combinatie van leren en werken (dualiteit) is in deze aanpak het uitgangspunt. Hierbij wordt nadrukkelijk de samenwerking met Vluchtelingenwerk, Surplus en de WVS-groep gezocht. In 2016 is gestart met de selectie van de kandidaten en per 1 januari 2017 is het project als pilot gestart. In de pilot zijn 50 statushouders meegenomen. De pilot is ingezet om de duur van de uitkeringsperiode te verkorten en de statushouder dus sneller in beweging te krijgen. Met als eindresultaat dat ze dichter naar de arbeidsmarkt worden toegeleid. Hiervoor is een dedicated klantmanager ingezet die zich alleen heeft gericht op deze 50 kandidaten en zich heeft gericht op partijen om de kandidaat heen. In september 2017 is besloten om deze intensievere aanpak voor de doelgroep statushouders voort te zetten.

- *Beschut werken:*
Het aantal mensen dat in aanmerking komt voor een indicatie beschut werken is zowel regionaal als landelijk laag. Het aantal mensen waarvoor een indicatie banenafpraak is aangevraagd in de regio Hart van West-Brabant is, in vergelijking met andere regio's in West-Brabant hoog. Hieruit valt af te leiden dat een groot deel van de mensen met een arbeidsbeperking (die in het verleden bijvoorbeeld onder de Wsw vielen) in aanmerking komt voor een indicatie banenafpraak. Om deze resultaten te realiseren heeft het Werkplein in 2016 extra geïnvesteerd in het aanvragen van indicaties Banenafpraak en de training en kennisontwikkeling van klantmanagers hierin. In 2017 zijn 28 personen geplaatst op een beschutte werkplek. Hiervan ontvingen 11 een uitkering op grond van de Participatiewet.

- *Opleidingsklas DSV:*
Vanwege de komst van distributiecentrum Primark is in 2016 gestart met een opleidingsklas waarbij kandidaten in 3 maanden worden opgeleid voor het werken in een warehouse. Hierbij gaat het deels ook om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Zij krijgen een praktijkgerichte opleiding en een baan aangeboden door logistiek dienstverlener DSV, Randstad en het WSP van het Werkplein. De aanpak is een nieuw concept waarmee het WSP en Randstad een organisatie die zich nieuw vestigt aan goed personeel helpen. Daarmee willen deze organisaties in de regio een positieve bijdrage leveren aan het baanperspectief voor werkzoekenden en het vestigingsklimaat voor ondernemers. Via Randstad zijn 14 kandidaten ingestroomd bij DSV via een opleidingstraject. Hiervan zijn 2 kandidaten nog aan het werk bij DSV. Er zijn 8 kandidaten uitgestroomd vanuit de opleiding naar ander werk. Er zijn 16 kandidaten regulier bij DSV aan het werk gegaan.

Omvang tekort BUIG-budget

In de onderstaande tabel zijn de werkelijke uitgaven op het BUIG-budget ten opzichte van het rijksbudget weergegeven. In de laatste kolom is de over/onderbesteding procentueel weergegeven. Hieruit blijkt dat twee gemeente Moerdijk mogelijk in aanmerking komt voor een aanvullende uitkering in het kader van de vangnetregeling 2017.

Gemeente	Rijksbudget	Werkelijk	Verschil (€)	Verschil (%)
Etten-Leur	€ 9.960.322	€ 9.646.568	€ 313.754	3,2%
Halderberge	€ 6.527.172	€ 6.384.220	€ 142.952	2,2%
Moerdijk	€ 6.284.809	€ 6.861.273	-€ 576.464	-9,2%
Roosendaal	€ 27.574.550	€ 26.396.419	€ 1.178.131	4,3%
Rucphen	€ 4.389.292	€ 4.504.525	-€ 115.233	-2,6%
Zundert	€ 2.727.302	€ 3.179.051	-€ 451.749	-16,6%
Totaal	€ 57.463.447	€ 56.972.056	€ 491.391	0,9%

C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen

Omschrijf in onderstaand tekstveld het beoogde effect van de genoemde (aanvullende) interne en externe maatregelen, die een bijdrage leveren aan het *verder* reduceren van het tekort. Hierbij gaat het om een indicatie.

- U kunt een inschatting van het beoogde effect kwantitatief uitdrukken en als dat niet mogelijk is kunt u het beoogde effect kwalitatief uitdrukken. Onder kwantificering wordt verstaan: de beoogde opbrengst in minder uitkeringen respectievelijk in het beoogde besparingsbedrag.
- U kunt de beoogde effecten presenteren per maatregel of als dat niet mogelijk is voor meerdere maatregelen gezamenlijk.
- U hoeft geen onderscheid te maken tussen beoogd effect van interne maatregelen en beoogd effect van externe maatregelen.

Toelichting bij C

- In de regelgeving staat dat het college verklaart dat het interne en externe maatregelen heeft getroffen om tot *verdere* tekortreductie te komen. Het tekort verder reduceren betekent dat het college inzichtelijk maakt dat het maatregelen treft waarmee het college beoogt/verwacht dat deze bijdragen aan het verder reduceren van het tekort ten opzichte van voorgaande jaren.
- De toetsingscommissie geeft geen oordeel over de mate van effectiviteit van de maatregelen. De toetsingscommissie beoordeelt of een antwoord wordt gegeven op de hoofdvraag (vet gedrukt).

Tekstveld voor antwoord gemeente

Met de genoemde maatregelen beogen wij te bevorderen dat de inwoners van de gemeente Moerdijk geen beroep hoeven te doen op een bijstandsuitkering of dat niet meer hoeven te doen. Door een combinatie van het doorzetten of intensiveren van maatregelen aan de poort, tijdens het re-integratieproces en het toetsen op rechtmatigheid (handhaving) willen we dit effect versterken. We geloven in het belang van de genoemde maatregelen en werken daarmee toe naar het verkleinen van het aantal inwoners met een bijstandsuitkering. Hierdoor wordt het tekort op het Pw-budget verder verminderd. In 2017 zien we al een daling van het uitkeringsbestand.

D. Ondertekening

Bij D volgt ondertekening. Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Moerdijk verklaart dat het voor 15 augustus 2018 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

Datum: 09-07-18

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar: P.A.M. van Bavel

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar: J.P.M. Kij's

2. Instemming gemeenteraad

In artikel art. 10, eerste lid, onderdeel d, BPw staat dat deze verklaring de instemming van de gemeenteraad moet hebben. Met de instemming van de gemeenteraad bevestigt de gemeenteraad dat het college inzicht heeft gegeven in de maatregelen die zijn getroffen om het tekort te reduceren. De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. De gemeenteraad hoeft het dus niet eens te zijn met de maatregelen.

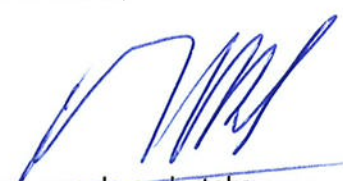
De ondertekening geschiedt door burgemeester en griffier. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek haar instemming te hebben gegeven, uiterlijk 15 augustus 2018.

De gemeenteraad van de gemeente Moerdijk] stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Datum: 09-07-18

Ondertekening

De voorzitter,

Naam van de ondertekenaar:

J.P.M. Klis

De griffier, (plv.)

Naam van de ondertekenaar: H.M. Vonk-Schenkel.

RAADSVOORSTEL

Onderwerp: Vangnetregeling 2017

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s) : drs. T.H.R. Zwiers
Raadsvergadering van : 5 juli 2018
Agendering en agendanummer : RA 0603
Fase raadsbehandeling : Besluitvormend
Zaaknummer : 14500

Bijlage:

1. Verklaring/Modelaanvraagformulier Vangnetuitkering Participatiewet 2017

Gevraagd raadsbesluit

1. Verklaren dat het college van burgemeester en wethouders in 2017 voldoende maatregelen heeft genomen om tot tekortreductie te komen. Door deze verklaring af te geven stemmen wij in met de analyse vangnetregeling 2017.

(Publieks)Samenvatting

Net zoals vorig jaar heeft de gemeente Moerdijk ook dit jaar te kampen met een tekort op het BUIG budget. Indien een gemeente bij de uitvoering van de Participatiewet in een kalenderjaar een tekort van meer dan 5% heeft op het door de Rijksoverheid verstrekte budget 'Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten' (afgekort BUIG), is het mogelijk om een aanvullende vangnetuitkering aan te vragen.

In 2017 is er bij de gemeente Moerdijk een tekort ontstaan op het BUIG-budget van 9,17%. Voor dit tekort wordt een aanvraag op de vangnetregeling 2017 gedaan. Als de aanvraag wordt toegekend, ontvangt gemeente Moerdijk een bedrag van € 131.112 ter compensatie op het tekort op BUIG-budget. Het totale tekort op het BUIG-budget 2017 bedraagt € 576.464.

Inleiding: reden van het voorstel

Aanleiding

Net zoals vorig jaar hebben wij ook dit jaar te kampen met een tekort op het BUIG budget. Indien een gemeente bij de uitvoering van de Participatiewet in een kalenderjaar een tekort van meer dan 5% heeft op het door de Rijksoverheid verstrekte budget 'Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten' (afgekort BUIG), is het mogelijk om een aanvullende vangnetuitkering aan te vragen. De vangnetuitkering biedt gemeenten financiële compensatie voor grote(re) tekorten op het budget als bedoeld in artikel 69 van de Participatiewet. Vanaf de vangnetuitkering over 2017 wordt het begrip "grote(re) tekorten" gezien in meerjarig perspectief.

In 2017 is er in de gemeente Moerdijk een tekort opgelopen op het budget "Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening aan gemeenten" (afgekort BUIG-budget) van 9,17% (€ 576.464).

Het college heeft verklaard dat er in 2017 voldoende maatregelen zijn genomen om tot tekortreductie te komen.

Belang

Financiële compensatie voor het ontstane tekort op het ontvangen BUIG-budget.

Centrale vraag

Hoe kunnen wij een zo volledig mogelijke aanvraag indienen bij ministerie SZW zodat wij in aanmerking komen voor een vangnetuitkering voor het jaar 2017?

Beoogd maatschappelijk resultaat

Gemeenten hebben op grond van de Participatiewet de taak om voor personen die niet economisch zelfredzaam zijn een financieel vangnet te zijn. Een groot deel van deze wettelijke taak heeft de gemeente Moerdijk belegd bij de GR ISD Werkplein Hart van West-Brabant.

Kaders

Artikelen 69, 73 en 74 van de Participatiewet.

Argumenten

Pro

Om over 2017 in aanmerking te komen voor de vangnetuitkering moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

1. Over 2017 moet sprake zijn van een tekort dat meer bedraagt dan 5% (netto lasten 2017 meer dan 105% Pw-budget 2017).
2. Over 2016 en 2017 moet sprake zijn van een gecumuleerd tekort dat meer bedraagt dan 5%, berekend over alleen 2017 (netto lasten 2016 t/m 2017 minus verstrekte Pw-budget 2016 t/m 2017 meer dan 105% Pw-budget 2017).
3. Het verzoek om vangnetuitkering moet ingediend zijn voor 15 augustus 2018.
4. Bij het indienen van het verzoek moet het college met instemming van de gemeenteraad verklaren dat reeds in 2017 maatregelen zijn genomen om tot tekortreductie te komen. De instemming van de gemeenteraad heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel heeft over de maatregelen van het college.
5. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek haar instemming te hebben gegeven, dus uiterlijk 15 augustus 2018.

De voorwaarde onder 4 is nieuw. Eén van de voorwaarden voor een vangnetuitkering 2015 of 2016 was dat het college een proces van tekortreductie in gang had gezet. Voor 2017 geldt als voorwaarde dat het college daadwerkelijk maatregelen moet hebben getroffen om te komen tot tekortreductie. De

maatregelen konden worden getroffen vanaf het moment dat het tekort bekend is of dat men vanuit een prognose het tekort ziet aankomen, tot uiterlijk voor de datum van indiening van het verzoek.

In de onderstaande tabel zijn de werkelijke uitgaven op het BUIG-budget ten opzichte van het rijksbudget 2017 weergegeven. In de laatste kolom is de over/onderbesteding procentueel weergegeven. Hieruit blijkt dat Moerdijk samen met Zundert in aanmerking komen voor een aanvullende vangnetuitkering 2017. Wij dienen afzonderlijk te voldoen aan de voorwaarden die het ministerie hieraan heeft verbonden (artikel 10a Besluit Participatiewet).

Gemeente	Rijksbudget	Werkelijk	Vershil (€)	Vershil (%)
Elten-Leur	€ 9.960.322	€ 9.646.568	€ 313.754	3,2%
Halderberge	€ 6.527.172	€ 6.384.220	€ 142.952	2,2%
Moerdijk	€ 6.284.809	€ 6.861.273	-€ 576.464	-9,2%
Roosendaal	€ 27.574.550	€ 26.396.419	€ 1.178.131	4,3%
Rucphen	€ 4.389.292	€ 4.504.525	-€ 115.233	-2,6%
Zundert	€ 2.727.302	€ 3.179.051	-€ 451.749	-16,6%
Totaal	€ 57.463.447	€ 56.972.056	€ 491.391	0,9%

Contra

Niet van toepassing.

Alternatief

Geen beroep doen op de vangnetuitkering.

Maatschappelijk Draagvlak

Een succesvol beroep doen op een vangnetuitkering in het kader van de vangnetregeling BUIG 2017.

Financiële consequenties

Bij een tekort op het BUIG-budget vragen wij door middel van de vangnetregeling een aanvullende uitkering aan.

Financiële consequenties (kosten, dekking)

Samenvattend is onderstaande de berekening voor de vangnetregeling. Cijfers zijn gebaseerd op de door de accountant geautoriseerde jaarrekening van 2017 Werkplein Hart van West-Brabant.

Lasten BUIG	6.861.273
BUIG rijksbudget toekenning	6.284.809
Tekort	576.464

in percentage van rijksbudget 9,17%

Berekening vordering	Drempels	Vergoeding
Eerste 5% is eigen risico	314.240	
Tussen 5% en 12,5% dan 50% vergoed	262.224	131.112
Boven de 12,5% dan 100% vergoed	-	0
	576.464	131.112

Bron: toetsingscommissie vangnet Participatiewet

Het tekort op de BUIG bedroeg in 2017 € 576.464 dit is 9,17% van het totale budget. De eerste 5% van het tekort (obv rijksbudget) is voor eigen rekening van de gemeente, tussen de 5% en 12,5% (obv rijksbudget) van het tekort wordt voor de helft gecompenseerd, het tekort boven de 12,5% wordt in zijn geheel vergoed door de vangnetuitkering. Het naar verwachting te ontvangen bedrag is € 131.112.

Dit bedrag is tevens als vordering opgenomen op het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in de jaarrekening 2017 van de gemeente Moerdijk.

Juridische consequenties

Niet van toepassing.

Subsidieverwerving

Niet van toepassing.

Communicatie

De benodigde gegevens voor de aanvraag zijn aangeleverd door het Werkplein en besproken.

Realisatie: risico's, planning en evaluatie

- Toekenning vangnetuitkering is gebonden aan voorwaarden.
- Het verzoek om vangnetuitkering moet ingediend zijn voor 15 augustus 2018.
- Bij het indienen van het verzoek moet het college met instemming van de gemeenteraad verklaren dat reeds in 2017 maatregelen zijn genomen om tot tekortreductie te komen. De instemming van de gemeenteraad heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel heeft over de maatregelen van het college.
- Na het raadsbesluit zal de aanvraag worden ingediend.

Mocht u vragen hebben over dit voorstel, dan kunt u contact opnemen van de griffier via telefoonnummer 14 0168.

Zevenbergen, 22 mei 2018

Burgemeester en wethouders van de gemeente Moerdijk,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

P.A.M. van Bavel

J.P.M. Klijs

RAADSBESLUIT

Raadsvergadering van 5 juli 2018

De raad van de gemeente Moerdijk, in zijn vergadering van 5 juli 2018,
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 22 mei 2018,

overwegende dat:

- het college van burgemeester en wethouders voldoende maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen en dit onderbouwd is in de analyse vangnetregeling 2017;

gelet op:

- een verzoek Vangnetuikering 2017 kan uitsluitend worden ingediend door het college onder de vastgestelde voorwaarden zoals is opgenomen in de Participatiewet;

BESLUIT

te verklaren dat het college van burgemeester en wethouders in 2017 voldoende maatregelen heeft genomen om tot tekortreductie te komen en in te stemmen met de analyse vangnetregeling 2017.

Vastgesteld in de vergadering van de raad d.d. 5 juli 2018,
de griffier, de voorzitter,

H.D. Tiekstra

J.P.M. Klijs

